

ลักษณะ 1: ความผิดเกี่ยวกับความ
มั่นคงแห่งราชอาณาจักร

โครงสร้างลักษณะ 1: 4 หมวดหลัก

1

หมวด 1 (มาตรา 107-112)

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

2

หมวด 2 (มาตรา 113-118)

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

3

หมวด 3 (มาตรา 119-129)

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร

4

หมวด 4 (มาตรา 130-135)

ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

ประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 1 แบ่งออกเป็น 4 หมวด ครอบคลุมตั้งแต่การคุ้มครองสถาบันพระมหากษัตริย์ ความมั่นคงภายใน ความมั่นคงภายนอก ไปจนถึงสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

แนวคิดพื้นฐาน: ความเป็นรัฐและความมั่นคง

ความเป็นรัฐเป็นสิ่งสมมติในทำนองเดียวกับนิติบุคคล รัฐมิได้ดำรงอยู่ในฐานะบุคคลธรรมดา แต่เกิดจากองค์ประกอบหลายประการที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปเป็นร่าง ความมั่นคงของรัฐจึงต้องพิจารณาจากภาพรวมของสถาบันและองค์กรที่ประกอบกันเป็นรัฐ ตั้งแต่องค์กรประมุข รัฐสภา คณะรัฐบาล ตลอดจนระบบการปกครองและความเป็นอยู่ของชาติ

ผลประโยชน์ที่ถูกคุ้มครอง

สถาบันต่าง ๆ ความเป็นอิสระ อาณาเขต ความมั่นคงปลอดภัย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการทูต

การกระทำที่กระทบความมั่นคง

การกบฏ การก่อความวุ่นวาย หรือการกระทำอื่นใดที่บ่อนทำลายองค์ประกอบสำคัญของความเป็นรัฐ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

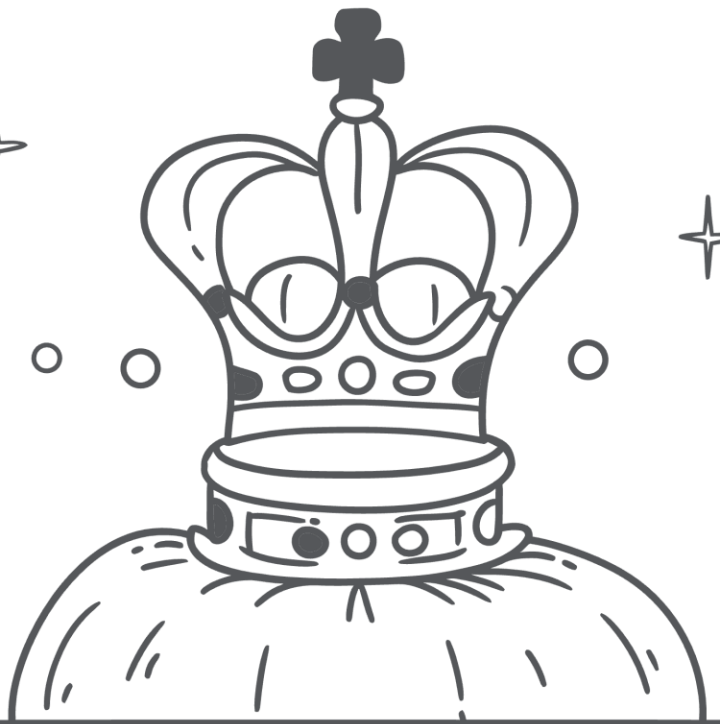
ความผิดความมั่นคง: ต้องพิจารณา หลายมิติ

ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงมีได้พิจารณาเฉพาะรูปแบบภายนอกของการกระทำเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาประกอบกัน 3
ด้าน ได้แก่ ลักษณะของการกระทำ ฐานะของสิ่งหรือบุคคลที่ถูกกระทำ และ มูลเหตุจูงใจพิเศษ ของผู้กระทำ

- ❶ ตัวอย่าง: การลอบปลงพระชนม์ประมุขของรัฐ หากพิจารณาเฉพาะในแง่ความเป็นบุคคล อาจเป็นความผิด
ฐานฆ่าคนตายทั่วไป แต่เมื่อพิจารณาสถานะของผู้ถูกกระทำในฐานะประมุขของรัฐ การกระทำนั้นย่อมมี
ลักษณะเป็นความผิดทางการเมืองและความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงด้วย

แม้การกระทำบางอย่างโดยสภาพอาจเป็นเพียงความผิดเล็กน้อย เช่น ความผิดลหุโทษตามมาตรา 391 แต่หากมีมูลเหตุ
จูงใจเพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการกบฏหรือการก่อกบฏ ก็อาจมีนัยเกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงได้

หมวด 1

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์
พระราชินี รัชทายาท และ
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 107-112

เหตุใดหมวดนี้จึงอยู่ในลักษณะความมั่นคง?

บุคคลที่กฎหมายคุ้มครองในหมวดนี้มีได้ถูกคุ้มครองเพียงในฐานะบุคคลธรรมดา แต่ถูกคุ้มครองในฐานะที่มีสถานะทางรัฐธรรมนูญและเกี่ยวพันกับโครงสร้างของรัฐไทย ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันพระมหากษัตริย์จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบอบการปกครอง และเป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคงของรัฐ

มติที่ 1: กฎหมายอาญาทั่วไป

ความผิดต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ หรือชื่อเสียง เหมือนความผิดทั่วไป

มติที่ 2: กฎหมายความมั่นคง

ความผิดที่กระทบต่อสถานะของสถาบันและความมั่นคงของรัฐ ต้องอ่าน มาตรา 107-112 โดยเห็นทั้งสองมติพร้อมกัน

บุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง 4 กลุ่ม

พระมหากษัตริย์ (The King)

องค์ที่ทรงครองราชย์อยู่ขณะที่มีการกระทำความผิดมีเพียงพระองค์เดียว มิใช่พระมหากษัตริย์ที่ทรงสละราชบัลลังก์แล้วหรือพระมหากษัตริย์ในอดีต

รัชทายาท (The Crown Prince)

ตามนัยแห่งกฎหมายถือว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พ.ศ. 2467 ซึ่งรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ คือ "มกุฎราชกุมาร" หรือ "มกุฎราชกุมารี" พระองค์เดียวเท่านั้น

พระราชินี (The Queen)

ผู้ทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นพระราชินีในขณะมีการกระทำความผิด มิใช่พระราชินีในรัชกาลก่อนหรือที่หย่าขาดแล้ว แม้ยังทรงพระชนม์อยู่ก็ตาม

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (The Regent)

ผู้ทำหน้าที่ประมุขแทนพระมหากษัตริย์เป็นการชั่วคราว เมื่อพระองค์มิได้ประทับในราชอาณาจักรหรือทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ หรือในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลง

ฐานะของบุคคลเป็นองค์ประกอบความผิด

จุดสำคัญคือ ฐานะของบุคคลเหล่านี้เป็น ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด ผู้กระทำจึงต้องรู้ว่าบุคคลที่ตนกระทำต่อเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในความคุ้มครองตามหมวดนี้ หากไม่รู้ข้อเท็จจริงดังกล่าว ก็ต้องกลับไปพิจารณาหลักเรื่องเจตนาตามมาตรา 59 วรรคสาม

⚠ ตัวอย่าง: ถ้าผู้กระทำประทุษร้ายบุคคลหนึ่งโดยไม่รู้เลยว่าบุคคลนั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ย่อมมีปัญหาว่าจะถือว่าผู้กระทำมีเจตนากระทำความผิดตามมาตรา 110 ได้หรือไม่ แม้อาจยังต้องรับผิดฐานทำร้ายร่างกายตามบททั่วไปก็ตาม

กล่าวอีกอย่างหนึ่ง ความผิดในหมวดนี้ไม่ได้ดูเพียงว่า "ทำอะไร" แต่ต้องดูด้วยว่า "ทำต่อใคร" และผู้กระทำ "รู้ฐานะของบุคคลนั้นหรือไม่"

ข้อถกเถียง: "พระมหากษัตริย์" ในมาตรา 112 หมายถึงใคร?

ประเด็นสำคัญคือ คำว่า "พระมหากษัตริย์" ในมาตรา 112 หมายถึงเฉพาะพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์อยู่ในขณะกระทำความผิด

หรือรวมถึงอดีตพระมหากษัตริย์ด้วย

แนวตำราเดิม

หมายถึงพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันในขณะมีการกระทำความผิดเท่านั้น เพราะถ้าขยายไปถึงพระมหากษัตริย์ในอดีตทั้งหมด จะทำให้ขอบเขตของความผิดไม่ชัดเจน และอาจกลายเป็นความผิดต่อบุคคลในประวัติศาสตร์โดยไม่มีขอบเขตแน่นอน

แนวคำพิพากษาศาลฎีกา

คำพิพากษาที่ 7755/2568 และ 6374/2556 ตีความว่ามาตรา 112 คຸ້ມครองอดีตพระมหากษัตริย์ด้วย โดยอาศัยเหตุผลเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และความต่อเนื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์

การจัดระบบความผิดในหมวด 1: 4 กลุ่มใหญ่

กลุ่ม	ประโยชน์ที่คุ้มครอง	มาตรา	บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง
1	ชีวิต	107	พระมหากษัตริย์
1	ชีวิต	109	พระราชินี รัชทายาท ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์
2	ร่างกาย / พระองค์	108	พระมหากษัตริย์
2	ร่างกาย / พระองค์	110	พระราชินี รัชทายาท ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์
3	เสรีภาพ	108, 110	บุคคลทั้งสี่กลุ่ม แล้วแต่กรณี
4	ชื่อเสียง เกียรติภูมิ สถานะ	112	บุคคลทั้งสี่กลุ่ม
บททั่วไป	ผู้สนับสนุน	111	ความผิดตามมาตรา 107–110

มาตรา 107 และ 109: ความผิดต่อชีวิต

กลุ่มที่ร้ายแรงที่สุดคือความผิดต่อชีวิต โดยสาระแล้วการกระทำคือการฆ่าผู้อื่น แต่สิ่งที่ทำให้ต่างจากการฆ่าผู้อื่นตามมาตรา 288 คือ **ฐานะของผู้ถูกกระทำ** กฎหมายถือว่าผู้ถูกกระทำมีสถานะพิเศษในทางรัฐธรรมนูญ การกระทำต่อชีวิตของบุคคลเหล่านี้จึงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐด้วย

มาตรา 107

คุ้มครองชีวิตของพระมหากษัตริย์ ใช้ถ้อยคำว่า "ปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์"

มาตรา 109

คุ้มครองชีวิตของพระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ใช้ถ้อยคำว่า "ปลงพระชนม์" และ "ฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์"

- ① ความพิเศษ: กฎหมายไม่ได้รอให้ผลสำเร็จเกิดขึ้นเท่านั้น แต่ตั้งการกระทำก่อนผลสำเร็จเข้ามาเป็นความผิดด้วย ได้แก่ การพยายาม (รับโทษเท่าความผิดสำเร็จ) การเตรียม และการช่วยปกปิด

มาตรา 111: ผู้สนับสนุนรับโทษ เท่าตัวการ

มาตรา 111 เป็นข้อยกเว้นจากหลักทั่วไป ตามหลักทั่วไป ผู้สนับสนุนตามมาตรา 86 ต้องรับโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุน แต่ในความผิดตามมาตรา 107 ถึงมาตรา 110 กฎหมายกำหนดให้ผู้สนับสนุนต้องรับโทษ **เท่ากับตัวการ**

⚠️ แม้มาตรา 111 จะทำให้ผู้สนับสนุนรับโทษเท่าตัวการ แต่ก็ยังต้องพิสูจน์องค์ประกอบของการเป็นผู้สนับสนุนให้ครบ คือต้องมีการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะกระทำความผิด และต้องมีเจตนาสนับสนุนการกระทำความผิดนั้น

มาตรา 112: ความผิดต่อชื่อเสียง เกียรติภูมิ และสถานะของสถาบัน

มาตรา 112 เป็นบทที่มีลักษณะพิเศษที่สุดในหมวดนี้ เพราะไม่ได้เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย หรือเสรีภาพโดยตรง แต่เกี่ยวกับ ชื่อเสียง เกียรติภูมิ และสถานะ ของบุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง

หมิ่นประมาท

การใส่ความต่อบุคคลที่สามในประการที่น่าจะทำให้เสียชื่อเสียง
ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง (เทียบหลักมาตรา 326)

ดูหมิ่น

การแสดงออกในลักษณะเหยียดหยาม ดูถูก หรือลดคุณค่าไม่ว่า
จะด้วยคำพูด ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ หรือวิธีอื่น

แสดงความอาฆาตมาดร้าย

การแสดงความมุ่งร้ายว่าจะทำอันตรายหรือก่อความเสียหายแก่
ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือประโยชน์อื่น โดยไม่
จำเป็นต้องลงมือกระทำตามที่กล่าวจริง

มาตรา 112 กับมิติความมั่นคงของรัฐ

มาตรา 112 มีลักษณะเป็นความผิดที่อยู่ระหว่างสองโลก คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญชี้ให้เห็นว่ามาตรา 112 เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับโครงสร้างรัฐธรรมนูญ และการคุ้มครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไม่ใช่เพียงบทบัญญัติเรื่องชื่อเสียงส่วนบุคคล

โลกที่ 1: ความผิดฐานหมิ่นประมาท/ดูหมิ่น

คุ้มครองชื่อเสียงและเกียรติภูมิของบุคคล

โลกที่ 2: ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง

คุ้มครองสถานะของสถาบันและโครงสร้างรัฐ

- ❑ การที่มาตรา 112 มีมิติด้านความมั่นคง ไม่ได้แปลว่าศาลหรือผู้ใช้กฎหมายจะตีความองค์ประกอบความผิดให้กว้างเท่าไรก็ได้ เพราะสุดท้ายมาตรา 112 ยังเป็นกฎหมายอาญา และต้องอยู่ภายใต้หลักการตีความโดยเคร่งครัด ความแน่นอนของกฎหมาย และการเตือนล่วงหน้าอย่างเป็นธรรม

สรุปหมวด 1: มาตรา 107-112 ในฐานะ "ระบบ"

มาตรา 107-112 ต้องเข้าใจในฐานะ "ระบบ" ไม่ใช่เพียงตัวบทแยกมาตรา กฎหมายคุ้มครองบุคคลที่มีสถานะทางรัฐธรรมนูญและเกี่ยวพันกับความมั่นคงของรัฐ โดยแบ่งการคุ้มครองตามลักษณะของประโยชน์ที่ถูกระทบ

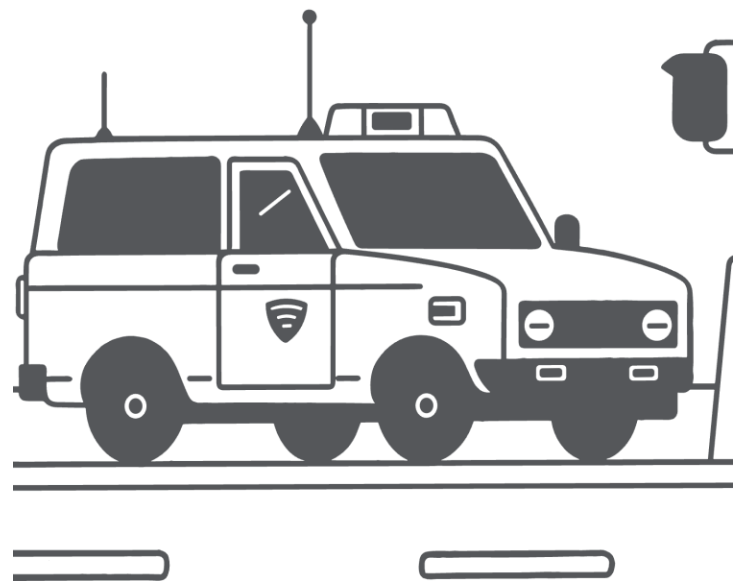
→ **เทคนิคพิเศษของกฎหมาย**
การพยายามมีโทษเท่ากับความผิดสำเร็จ / การเตรียมเป็น
ความผิด / การลงโทษผู้ช่วยปกปิด / ผู้สนับสนุนรับโทษเท่าตัวการ

→ **หลักการสำคัญ**
ต้องไม่ลดมาตราเหล่านี้ให้เป็นเพียงความผิดต่อบุคคลธรรมดา แต่ก็ต้องไม่
ขยายมาตราเหล่านี้จนหลุดจากหลักพื้นฐานของกฎหมายอาญา

หมวด 2

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายใน ราชอาณาจักร

มาตรา 113-118

แนวคิดหลักของหมวด 2: มูลเหตุชกแจงใจพิเศษ

ความผิดในหมวดนี้เป็นการป้องกันรัฐจากการยึดอำนาจ การบ่อนทำลาย การก่อความไม่สงบ และการดูหมิ่นเกียรติภูมิของชาติ ซึ่ง ผู้เสียหายคือรัฐนั่นเอง องค์ประกอบสำคัญอยู่ที่ "มูลเหตุชกแจงใจพิเศษ" ดังนั้น แม้เป็นการกระทำต่อบุคคลหรือทรัพย์สินเพียงเล็กน้อย แต่หากทำไปเพื่อทำลายความมั่นคงของรัฐ ก็เป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ

1. ความผิดฐานกบฏ

มาตรา 113-114

2. ยุยงทหาร/ตำรวจให้หนีราชการ

มาตรา 115

3. ปลุกปั่นยุยงประชาชน

มาตรา 116-117

4. เหยียดหยามเครื่องหมายของรัฐ

มาตรา 118

มาตรา 113: ความผิดฐานกบฏ

องค์ประกอบภายนอก: ใช้กำลังประทุษร้าย หรืออยู่เชื่อว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

องค์ประกอบภายใน: เจตนาธรรมดา + มูลเหตุชักจูงใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

(ก) ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลง

รัฐธรรมนูญ

การปฏิวัติรัฐประหารเป็นการได้อำนาจทางการเมือง

นอกเหนือจากวิธีการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ในปัจจุบัน

เมื่อสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยวิถีทางที่สงบ

ตามกฎหมายได้แล้ว การล้มล้างรัฐธรรมนูญจึงไม่น่าจะเป็น

ที่ยอมรับอีกต่อไป

(ข) ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ

บริหาร หรือตุลาการ

การกระทำต่อองค์กรทางการเมืองที่ตั้งไว้ตามรัฐธรรมนูญ

ไม่ใช่ตัวบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ เช่น การยกเลิกสภา

ผู้แทนราษฎรหรือทำให้สภาประชุมไม่ได้แม้ชั่วคราว

(ค) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึด

อำนาจปกครอง

การแยกส่วนของราชอาณาจักรไปจัดตั้งเป็นรัฐอิสระใหม่

หรือนำส่วนของราชอาณาจักรไปรวมกับรัฐอื่น หรือยึด

อำนาจการปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

ขอบเขตของ "การใช้กำลังประทุษร้าย" และคำพิพากษาศาลฎีกา

การใช้กำลังประทุษร้ายตามมาตรา 1(6) อาจใช้กำลังทางกายภาพ เช่น ตบตี ทำร้าย หรือไม่ใช้กำลังเลยก็ได้ เช่น หลอกให้ตกใจจนถึงขั้นมีผลต่อการสั่งการของสมอง ใช้นานอนหลับ สะกดจิต หรือทำให้มีฝันร้าย แม้ไม่ถึงกับเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจแต่ทำให้ไม่สามารถขัดขืนได้ ก็เป็นการใช้กำลังประทุษร้ายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2857/2530: ความผิดตามมาตรา 113, 114 และ 116 เป็นการกระทำความผิดต่อรัฐโดยตรง รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายที่มีอำนาจดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด แม้ผู้ร้องจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็มิใช่เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(4) จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ตามมาตรา 28

มาตรา 114: การกระทำเพื่อเป็นกบฏ 4 ความผิด

1

สะสมกำลังพล/อาวุธ หรือสมคบกัน หรือตระเตรียมการ
มูลเหตุชักจูงใจเพื่อเป็นกบฏ การสมคบกันหมายถึงมีการตกลงกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิด
ตามมาตรา 113 เพียงแต่ตกลงกันว่าจะเป็นกบฏก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว

2

กระทำความผิดใดอันเป็นส่วนของแผนการเพื่อเป็นกบฏ
เช่น ตัดสายโทรศัพท์ (ม.235) จับตัวเจ้าหน้าที่ไปขังไว้ (ม.310) ปลอมแปลงคำสั่งให้เคลื่อนกำลัง
(ม.265) หรือตบหน้าคน (ม.391) เพื่อเป็นสัญญาณให้มีการกบฏ

3

ยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ
แม้ยุแล้วประชาชนจะไม่เคลื่อนไหวใดๆ ตามที่ยุก็ตาม แต่ต้องมีใช้การยุยงบุคคลบางคนโดยเฉพาะ

4

รู้ว่ามีผู้จะเป็นกบฏแล้วช่วยปกปิดไว้
รู้อย่างเดียวไม่พอ ต้องมีการกระทำอันเป็นการช่วยปกปิดด้วย เช่น พอดำรงมามากก็ตอบเป็นเรื่องอื่นเพื่อปกปิดไว้

มาตรา 115: ยุยงทหารหรือตำรวจ

ให้หนีราชการ

องค์ประกอบภายนอก: ยุยงทหารหรือตำรวจ ให้หนีราชการ ให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ

องค์ประกอบภายใน: เจตนาธรรมดา

การยุยงทหารหรือตำรวจให้หนีราชการ หรือให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ คือการไม่ให้เชื่อฟังคำสั่ง หรือไม่ให้ยำเกรงต่อผู้บังคับบัญชา **แม้จะไม่เกิดผล** (คือทหารหรือตำรวจไม่หนีราชการหรือไม่ได้ก่อการกำเริบ) ก็เป็นความผิดสำเร็จเมื่อได้มีการยุยงแล้ว

เหตุฉกรรจ์: หากกระทำโดยมีมูลเหตุชักจูงใจมุ่งหมายจะบ่อนทำลายให้วินัยและสมรรถภาพของกรมกองทหารหรือตำรวจเสื่อมทรามลง จะได้รับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 115 วรรคสอง

มาตรา 116: ความผิดฐานปลุกปั่นยุยงประชาชน (Sedition)

องค์ประกอบภายนอก: กระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด อันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

(ก) เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย/
รัฐบาล
โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(ข) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนกระด้าง
กระเดื่อง
ในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร

(ค) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิด
กฎหมายแผ่นดิน
การกระทำต้องทำให้ปรากฏแก่ประชาชนทั่วไป มิใช่เฉพาะบุคคล
หนึ่งบุคคลใด แม้ยังไม่มีผู้เสียหาย เช่น ทิ้งใบปลิวไปแล้วแต่ยังไม่มี
ใครได้อ่านก็ผิดแล้ว

✔ **ข้อยกเว้น:** ถ้าเป็นการกระทำที่อยู่ภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ คือการชุมนุมโดยสงบ สันติ ปราศจากอาวุธ ภายใต้กรอบของกฎหมาย หรือเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต ไม่เป็นความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2038-2041/2527: ตัวอย่างมาตรา 116

ป. และ จ. จำเลยทั้งสองเป็นผู้มีส่วนริเริ่มชักชวนนักศึกษา นักเรียน และประชาชนให้มาชุมนุมกัน ณ สนามหน้าเมืองที่เกิดเหตุมาแต่ต้น และร่วมกล่าวโจมตีขับไล่ผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดจนมีส่วนในการจัดตั้งหน่วยฟันเฟืองขึ้นจากผู้มาร่วมชุมนุม จนคนเหล่านี้รวมตัวกันเป็นจำนวนหลายพันคน ก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง และขว้างปาและวางเพลิงเผาจนผู้ว่าราชการจังหวัด

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยทั้งสองตลอดจนนักศึกษา นักเรียน และประชาชนดังกล่าว เป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร เป็นความผิดตามมาตรา 116

มาตรา 117: ความผิดฐานยุยงให้หยุดงานหรืองดติดต่อ

วรรคหนึ่ง: ผู้ยุยงหรือจัดให้มี

ยุยงหรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน / ปิดงานงดจ้าง / ไม่ยอม
ค้าขาย / ไม่ติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใดๆ โดยมีมูลเหตุชกใจ
เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาล
หรือเพื่อข่มขู่ประชาชน

วรรคสอง: ผู้เข้าร่วม

ทราบความมุ่งหมายดังกล่าวในวรรคแรก แล้วเข้ามีส่วนหรือเข้า
ช่วยในการร่วมกันหยุดงาน ปิดงานงดจ้าง หรือไม่ยอมค้าขายหรือ
ติดต่อทางธุรกิจ มีโทษเบากว่าวรรคหนึ่ง

วรรคสาม: ผู้ข่มขู่ให้เข้าร่วม

ทราบความมุ่งหมายดังกล่าว แล้วใช้กำลังประทุษร้าย ขู่เข็ญ หรือ
ทำให้หวาดกลัว เพื่อบังคับให้บุคคลอื่นเข้าร่วมกระทำความผิด
เช่น ขู่ว่าจะไม่ร่วมกันประท้วงหยุดงานจะทำร้ายหรือจะเผาบ้าน

มาตรา 118: เหยียดหยาม เครื่องหมายที่แสดงถึงรัฐ

องค์ประกอบภายนอก: กระทำการใดๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใดอันมีความหมายถึงรัฐ

องค์ประกอบภายใน: เจตนาธรรมดา + มูลเหตุชกุงใจพิเศษเพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ

ธงหรือเครื่องหมายอื่นใดนั้นหมายถึงธงชาติไทย หรือเครื่องหมายอันมีความหมายถึงประเทศไทย เช่น ครุฑ หรือตราแผ่นดิน เช่น การปัสสาวะรดหรือฉีกธงชาติไทย

i หากกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นการกระทำต่อธงไทย หรือมิได้มีมูลเหตุชกุงใจเพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ (เช่น ยิงปืนโดนธงชาติเพราะเมาสุรา) หรือกระทำต่อสิ่งที่มีคล้ายธงชาติแต่ไม่ใช่ธงชาติแท้จริง การกระทำเหล่านี้ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้

หมวด 3

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอก ราชอาณาจักร

มาตรา 119-129

โครงสร้างหมวด 3: 5 ลักษณะความผิด

01

ความผิดฐานกระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อ

ราชอาณาจักร

มาตรา 119-122

02

ความผิดเกี่ยวกับความลับของประเทศ

มาตรา 123-124

03

ความผิดเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐ

มาตรา 125-126

04

ความผิดฐานกระทำการเพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศ

จากภายนอก

มาตรา 127

05

บทบัญญัติพิเศษ

มาตรา 128-129

มาตรา 119: กระทำการเพื่อให้ราชอาณาจักรตกอยู่ใต้อำนาจต่างชาติ

องค์ประกอบภายนอก: กระทำการใดๆ

องค์ประกอบภายใน: เจตนาธรรมดา โดยมี "มูลเหตุชกใจพิเศษ" อย่างหนึ่งอย่างใด

มูลเหตุที่ 1

เพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศ

มูลเหตุที่ 2

เพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นเอกราชในทางใดๆ เช่น ให้รัฐอื่นมีอำนาจเก็บภาษี ควบคุมศาล หรือเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามข้อผูกพันที่เป็นธรรมระหว่างรัฐด้วยกัน

ความผิดตามมาตรานี้ไม่จำกัดรูปแบบการกระทำ ความสำคัญจึงอยู่ที่ "มูลเหตุชกใจพิเศษ" ของผู้กระทำเป็นหลัก

มาตรา 120–122: ความผิดเกี่ยวกับการรบและการอุปการะข้าศึก

มาตรา 120: คบคิดกับบุคคลที่กระทำเพื่อ
ประโยชน์ต่างประเทศ

การ คบคิด (Conspiracy) คือการร่วมคิดกับบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่ง
กระทำการเพื่อประโยชน์ของรัฐต่างประเทศ ด้วยความประสงค์ที่
จะก่อให้เกิดการดำเนินการต่อรัฐหรือในทางอื่นที่เป็นปรีกษต่อ
รัฐ เป็นความผิดสำเร็จทันทีเมื่อมีการคบคิดกัน อาจเป็นเพียงการส่ง
จดหมายหรือโทรศัพท์ติดต่อกันก็เพียงพอแล้ว

มาตรา 121: คนไทยกระทำการรบต่อ
ประเทศไทยหรือเข้าร่วมเป็นข้าศึก

กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวว่าต้องเป็นคนไทย หากคน
สัญชาติอื่นกระทำการดังกล่าวจะไม่ผิดตามมาตรานี้ (แต่อาจมี
ความผิดในฐานะผู้สนับสนุนตามมาตรา 129) "การเข้าร่วมเป็น
ข้าศึก" อาจไม่ได้ถือเอาอาวุธเข้าร่วมโดยตรง แต่อาจเป็นคนนำสาร
ทำอาหาร หรือส่งเสบียงให้แก่ข้าศึก

มาตรา 122: กระทำการเพื่ออุปการะการรบ
ของข้าศึก

ไม่จำกัดลักษณะของการกระทำ ความสำคัญอยู่ที่มูลเหตุซึ่งมุ่งใจ
เพื่ออุปการะการดำเนินการรบหรือการเตรียมการรบของข้าศึก
มีเหตุฉกรรจ์ เช่น ทำให้ป้อม ค่าย ยุทธภัณฑ์ใช้การไม่ได้ ยุยงทหาร
กระทำจรรยากรรม หรือนำทางให้แก่ข้าศึก

มาตรา 123-124: ความผิดเกี่ยวกับ ความลับของประเทศ

มาตรา 123: ล่วงรู้ความลับเพื่อ
ตนเอง

กระทำการใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความ เอกสาร หรือสิ่งใดๆ
อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ
ไม่จำเป็นต้องทำไปเพื่ออุกการะช้ำศึกเพียงแต่ทำเพื่อให้
ตนเองได้รู้ความลับนั้นก็เพียงพอแล้ว แม้ไม่ประสงค์จะ
นำไปบอกต่อแก่ใครก็ตาม

มาตรา 124: เปิดเผยความลับให้ผู้อื่น

กระทำการใดๆ เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้หรือได้ไปซึ่งข้อความ
เอกสาร หรือสิ่งใดๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความ
ปลอดภัยของประเทศ มีเหตุฉกรรจ์ โทษหนักขึ้นถ้ากระทำใน
ระหว่างที่ประเทศอยู่ในการรบ และโทษหนักขึ้นถึงประหาร
ชีวิตถ้ากระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์ (การจาร
กรรม)

มาตรา 125–126: ความผิดเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐ

มาตรา 125: ปลอม ซ่อนเร้น หรือทำลายเอกสารเกี่ยวกับส่วน
ได้เสียของรัฐ
การปลอม ทำเทียมขึ้น กักไว้ ซ่อนเร้น ปิดบัง ยักย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือรั
ประโยชน์ ซึ่งเอกสารหรือแบบใดๆ อันเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐในการระหว่างประเทศ "ปิดบัง" คือการ
ไม่แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ "ทำให้รัประโยชน์" คือทำให้เอกสารนั้นใช้การไม่ได้ แม้จะไม่ถึงกับ
ทำลายให้เสียหายทั้งหมด

มาตรา 126: ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลแล้วไม่ปฏิบัติโดยทุจริต
ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้กระทำการของรัฐบาลกับรัฐต่างประเทศ แล้วไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับ
มอบหมาย โดยมีมูลเหตุขังใจโดยทุจริต ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลภายนอก เช่น ผู้แทนการค้าเอกชน
ทนายความ หรือชาวต่างประเทศ หากผู้กระทำเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยโดยตรง นอกจากจะผิด
มาตรานี้แล้ว ย่อมอาจมีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ (เช่น มาตรา 157) อีกด้วย

มาตรา 127: กระทำการเพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศจากภายนอก

ความผิดนี้ไม่จำกัดวิธีการกระทำ สำคัญที่มูลเหตุซึ่งจงใจพิเศษ

ตัวอย่าง: ขณะที่ผู้แทนของไทยกำลังจะไปเจรจาขายข้าวให้กับต่างประเทศ ผู้กระทำความผิดได้ส่งจดหมายยุยงให้ผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศดรามาคาซื้อและตั้งเงื่อนไขต่างๆ โดยแจ้งข้อมูลเท็จว่าข้าวในประเทศไทยกำลังล้นตลาดและรัฐบาลไทยต้องการระบายโดยด่วน แม้ราคาต่ำก็ยอมขาย หรือการยุยงให้รัฐบาลต่างประเทศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

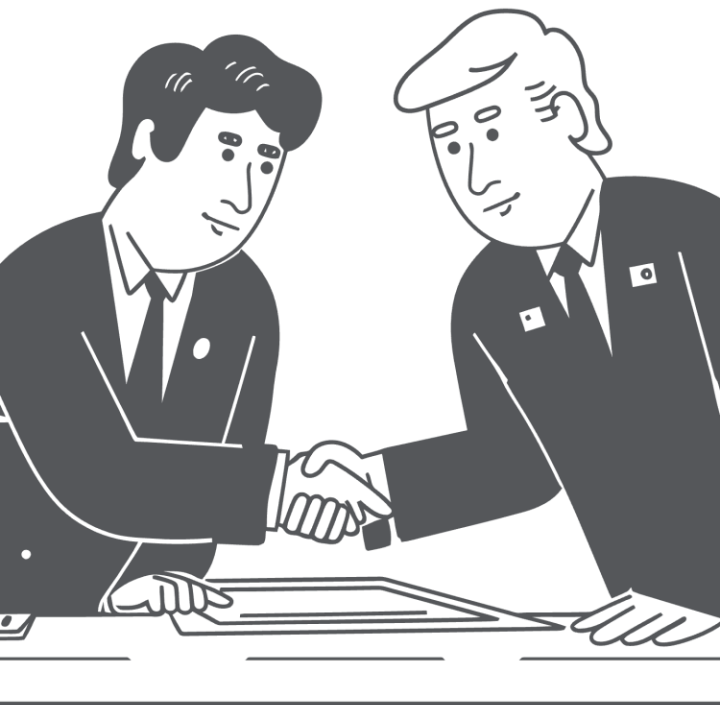
- ❶ แม้เหตุร้ายจะไม่ทันเกิดขึ้นหรือถูกยับยั้งเสียก่อน ก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว วรรคสอง (เหตุฉกรรจ์): ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น ถ้ามีเหตุร้ายจากภายนอกเกิดขึ้นแก่ประเทศไทยจริง เช่น มีการตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

มาตรา 128–129: บทบัญญัติพิเศษของหมวด 3

มาตรา 128: การเตรียมและพยายามมีโทษเท่าความผิดสำเร็จ
การเตรียมการ หรือการพยายามกระทำความผิดใดๆ ในหมวดนี้
(มาตรา 119 ถึง มาตรา 127) มีโทษเท่ากับความสำเร็จ ซึ่งเป็น
บทบัญญัติพิเศษที่เข้มงวดกว่าหลักทั่วไปของกฎหมายอาญา

มาตรา 129: ผู้สนับสนุนรับโทษเท่าตัวการ

ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดต่างๆ ในหมวดนี้ ต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกับตัวการ เป็นบทบัญญัติที่สะท้อนความร้ายแรงของความผิดใน
หมวดนี้ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร

หมวด 4

ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

มาตรา 130-135

แนวคิดพื้นฐาน: ทำไมต้องคุ้มครองสัมพันธไมตรี?

ความผิดในหมวดนี้ไม่ได้มุ่งคุ้มครองความมั่นคงของรัฐไทยโดยตรงแบบหมวดก่อนๆ แต่เป็นการคุ้มครอง สัมพันธไมตรีระหว่างประเทศไทยกับรัฐต่างประเทศ รัฐไม่ได้ยึดติดเดี่ยว แต่มีความสัมพันธ์กับรัฐอื่นในฐานะสมาชิกของประชาคมระหว่างประเทศ

กลุ่มที่ 1

ประมุขหรือบุคคลในสถานะสูงสุดของรัฐต่างประเทศ

กลุ่มที่ 2

ผู้แทนรัฐต่างประเทศที่ได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก

กลุ่มที่ 3

ธงหรือเครื่องหมายอื่นที่มีความหมายถึงรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรีกับประเทศไทย

มาตรา 130: ทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพของ ประมุขรัฐต่างประเทศ

มาตรา 130 คัมครอง ราชอาธิบัติ ราชินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทย

การทำร้ายร่างกาย

เทียบกับความผิดฐานทำร้ายร่างกายทั่วไป

การประทุษร้ายต่อเสรีภาพ

อาจมีลักษณะเป็นการบังคับ หน่วงเหนี่ยว กักขัง หรือทำให้บุคคลปราศจากเสรีภาพ

ความพิเศษ: การพยายามกระทำความผิดต้องรับโทษเช่นเดียวกับความผิดสำเร็จ เพราะผู้ถูกระทำมีสถานะพิเศษในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

มาตรา 131: ทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพของ ผู้แทนรัฐต่างประเทศ

มาตรา 131 คู่สม ครอง ผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก หมายถึงผู้แทนของรัฐต่างประเทศในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูต เช่น เอกอัครราชทูต หรือผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่แทนรัฐต่างประเทศในความสัมพันธ์กับประเทศไทย

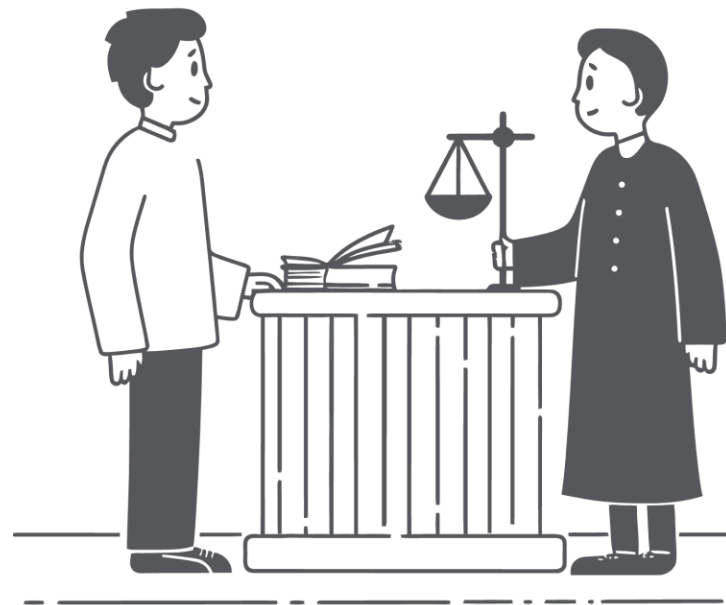
- ❑ ไม่ใช่บุคคลทุกคนที่ทำงานอยู่ในสถานทูตโดยอัตโนมัติ หากเป็นเลขานุการทูต ทูตทหาร ทูตพาณิชย์ หรือเจ้าหน้าที่อื่นในคณะทูต ต้องพิจารณาให้ชัดว่าบุคคลนั้นมีฐานะเป็น "ผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก" ตามมาตรานี้หรือไม่ไม่ควรสรุปกว้างเกินไป

มาตรา 131 ก็เช่นเดียวกับมาตรา 130 คือ การพยายามกระทำความผิดต้องรับโทษเช่นเดียวกับความผิดสำเร็จ

มาตรา 132: ชำหรือพยายามชำบุคคล ตามมาตรา 130 หรือ 131

มาตรา 132 เป็นบทหนักที่สุดในหมวดนี้ ใช้กับกรณีชำหรือพยายามชำบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 130 หรือมาตรา 131 การชำหรือพยายามชำบุคคลนั้นจะไม่ถูกพิจารณาเพียงในฐานะการชำบุคคลธรรมดา แต่เป็นความผิดที่มีผลกระทบต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศด้วย

⚠️ ในส่วนองค์ประกอบภายใน ผู้กระทำต้องมีเจตนา และต้องรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะของบุคคลที่ถูกกระทำ หากไม่รู้ข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมมีปัญหาทั้งในแง่เจตนาตามมาตรา 59 วรรคสาม และในแง่ข้อเท็จจริงที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 62 วรรคท้าย

มาตรา 133: หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรืออาฆาตมาดร้ายต่อประมุขรัฐ ต่างประเทศ

มาตรา 133 คัมครองราชาธิปไตย ราชนินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทย

หมิ่นประมาท

การใส่ความต่อบุคคลที่สามในประการที่น่าจะทำให้เสียชื่อเสียง
ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง (เทียบหลักมาตรา 326)

ดูหมิ่น

การแสดงออกในลักษณะเหยียดหยาม ดูถูก หรือลดคุณค่า ไม่ว่าจะ
ด้วยถ้อยคำ กิริยา ข้อความ ภาพ หรือวิธีอื่น และไม่จำเป็นต้อง
กระทำซึ่งหน้า

แสดงความอาฆาตมาดร้าย

การแสดงความมุ่งร้ายว่าจะกระทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต
ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดของ
บุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง

มาตรา 134: หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรืออาฆาตมาดร้ายต่อ ผู้แทนรัฐต่างประเทศ

มาตรา 134 ใช้กับการหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อ ผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก
โครงสร้างของมาตรา 134 คล้ายกับมาตรา 133 ต่างกันที่ผู้ถูกระทำ

ⓘ ทั้งสองมาตรานี้ต้องการเจตนาธรรมดา และผู้กระทำความผิดต้องรู้ข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่ตนกระทำต่อมีฐานะเป็นบุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง หากไม่รู้ข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมไม่ควรลงโทษตามบทหนักใน
หมวดนี้ แต่อาจต้องพิจารณาความผิดทั่วไป เช่น หมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นบุคคลธรรมดา แล้วแต่กรณี

จุดที่ควรเน้น: มาตรา 133 และ 134 มีลักษณะคล้ายกับมาตรา 112 ในเชิงรูปแบบของการกระทำ แต่เหตุผลของการคุ้มครองต่างกัน มาตรา 112 คุ้มครองสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะองค์ประกอบของรัฐ
ไทย ส่วนมาตรา 133 และ 134 คุ้มครองสัมพันธไมตรีกับรัฐต่างประเทศ ดังนั้นเหตุผลเฉพาะของมาตรา 112 ไม่ควรถูกนำมาใช้ขยายความคุ้มครองของมาตรา 133 หรือ 134 โดยอัตโนมัติ

มาตรา 135: เหยียดหยามรัฐต่างประเทศ ผ่านธงหรือเครื่องหมาย

มาตรา 135 เป็นความผิดที่มีได้กระทำต่อบุคคล แต่กระทำต่อ ธงหรือเครื่องหมายอื่นใดที่มีความหมายถึงรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรีกับประเทศไทย

ส่วนที่ 1: การกระทำ

กระทำต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นที่มีความหมายถึงรัฐต่างประเทศ เช่น ธงชาติ ตราแผ่นดินหรือเครื่องหมายทางการของรัฐต่างประเทศ

ส่วนที่ 2: มูลเหตุชกใจ

ผู้กระทำต้องกระทำไปเพื่อเหยียดหยามรัฐนั้น มาตรา 135 ไม่ได้ลงโทษทุกการกระทำต่อธงหรือเครื่องหมายของรัฐต่างประเทศ โดยอัตโนมัติ ต้องมีมูลเหตุชกใจพิเศษด้วย

สรุปภาพรวมรายมาตรา หมวด 4

มาตรา	ลักษณะความผิด	ผู้หรือสิ่งที่ได้รับความคุ้มครอง
130	ทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพ	ราชาธิปไตย ราชาินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ
131	ทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพ	ผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก
132	ฆ่าหรือพยายามฆ่า	บุคคลตามมาตรา 130 หรือ 131
133	หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรืออาฆาตมาดร้าย	ราชาธิปไตย ราชาินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ
134	หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรืออาฆาตมาดร้าย	ผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก
135	กระทำต่อธงหรือเครื่องหมายเพื่อเหยียดหยามรัฐ	ธงหรือเครื่องหมายของรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรี

เปรียบเทียบหมวด 4 กับมาตรา 107-112

มาตรา 107-112 (หมวด 1)

คุ้มครองสถาบันและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างรัฐไทยโดยตรง มีบททั่วไปให้ผู้สนับสนุนรับโทษเท่าตัวการ (มาตรา 111) และมีบทเรื่องการเตรียมกระทำความผิดอย่างเป็นระบบ

มาตรา 130-135 (หมวด 4)

คุ้มครองสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับรัฐต่างประเทศ ไม่มีบททั่วไปแบบมาตรา 111 แต่มีบทพิเศษให้การพยายามกระทำความผิดบางฐานรับโทษเท่าความผิดสำเร็จ (มาตรา 130 และ 131)

ความร้ายแรงในหมวด 4 ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลสำคัญ แต่ขึ้นอยู่กับผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทย ด้วย

หลักการตีความกฎหมายความมั่นคง

แม้ลักษณะ 1 จะเป็นกฎหมายความมั่นคง แต่ก็ยังเป็นกฎหมายอาญา การใช้และการตีความจึงต้องอยู่ภายใต้หลักการ

สำคัญ 3 ประการ

หลักความชอบด้วยกฎหมาย

ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย (Nullum
crimen, nulla poena sine lege)

หลักการตีความโดยเคร่งครัด

กฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด ไม่ขยาย
ความเกินกว่าที่ตัวบทบัญญัติไว้

หลักความแน่นอนของกฎหมาย

ประชาชนต้องสามารถรู้ล่วงหน้าได้ว่าการกระทำใดเป็นความผิด เพื่อให้สามารถปรับพฤติกรรมได้

มูลเหตุชกุงใจพิเศษ: หัวใจของความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง

ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงส่วนใหญ่ต้องการ "มูลเหตุชกุงใจพิเศษ" นอกเหนือจากเจตนาธรรมดา ซึ่งทำให้ความผิดเหล่านี้แตกต่างจากความผิดทั่วไป

→ ความผิดทั่วไป

ต้องการเพียงเจตนาธรรมดา คือรู้ข้อเท็จจริงและประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล

→ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง

ต้องการเจตนาธรรมดา **บวก** มูลเหตุชกุงใจพิเศษ เช่น เพื่อล้มล้างรัฐธรรมนูญ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ เพื่ออุปการะข้าศึก ฯลฯ

→ ผลทางกฎหมาย

การกระทำเดียวกันอาจเป็นความผิดเล็กน้อยหรือความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับความมั่นคง ขึ้นอยู่กับมูลเหตุชกุงใจของผู้กระทำ

ข้อสรุปสำหรับการศึกษากฎหมายความมั่นคง

วิธีคิดที่ถูกต้องในการศึกษาลักษณะ 1 คือต้องมองทั้งสองมิติพร้อมกันเสมอ

- อย่าลดให้เป็นเพียงความผิดต่อบุคคลธรรมดา
ความผิดในลักษณะ 1 มีมิติด้านความมั่นคงของรัฐและโครงสร้างรัฐธรรมนูญที่ต้องพิจารณาควบคู่กันไปเสมอ ฐานะของผู้ถูกกระทำและมูลเหตุชกแจงใจของผู้กระทำเป็นองค์ประกอบสำคัญ
- อย่าขยายจนหลุดจากหลักพื้นฐานของกฎหมายอาญา
แม้จะเป็นกฎหมายความมั่นคง แต่ก็ยังต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมาย หลักการตีความโดยเคร่งครัด และหลักความแน่นอนของกฎหมาย การตีความที่กว้างเกินไปอาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- มองความผิดแต่ละมาตราในฐานะ "ระบบ"
มาตราต่างๆ ในลักษณะ 1 ไม่ได้เป็นเพียงตัวบทแยกกัน แต่เชื่อมโยงกันเป็นระบบที่มีความสอดคล้องกันภายใน การเข้าใจระบบโดยรวมจะช่วยให้วิเคราะห์รายมาตราได้ถูกต้องและลึกซึ้งยิ่งขึ้น